

Dosarul nr. 2r-506/22
2-21105904-01-2r-27102022

Prima instanță : Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. : A. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. : S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Carateev Alla, reprezentată de avocatul Janu Anatolie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Carateev Grigorii către Carateev Alla privind desfacerea căsătoriei, recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea averii,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2022, prin care s-a respins cererea depusă de Carateev Alla privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă:

La 15 iulie 2021, Carateev Grigorii a depus o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Carateev Alla privind desfacerea căsătoriei, recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea averii.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 10 iunie 2022, cererea de chemare în judecată depusă de Carateev Grigorii, s-a admis.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Carateev Grigorii și Carateev Alla înregistrată la OSC Bălți la 08 mai 2004 și trecută în registru de stare civilă la nr.206

S-a încasat de la Carateev Grigorii și Carateev Alla taxa de stat la eliberarea certificatului de divorț în mărime de 200 (două sute) lei, câte 100 (una sută) lei fiecare.

S-a recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie a lui Carateev Grigorii și Carateev Alla asupra $\frac{1}{4}$ cotă parte din bunul imobil nr. cadastral XXX, bunul imobil nr. cadastral XXXX și $\frac{1}{4}$ cotă parte din bunul imobil nr. cadastral XXX amplasate în mun. Bălți, str. XXX.

S-a partajat proprietatea comună în devălmășie între Carateev Grigorii și Carateev Alla prin atribuirea lui Carateev Alla a bunurilor imobile $\frac{1}{4}$ cotă parte din

bunul imobil nr. cadastral XXX, bunul imobil nr. cadastral XXX și ¼ cotă parte din bunul imobil nr. cadastral XXXX amplasate în mun. Bălți, str. XXX.

S-a încasat de la Carateev Alla în beneficiul lui Carateev Grigorii sulta bănească în mărime de 81 511,41 (optzeci și unu mii cinci sute unsprezece) lei 41 bani.

S-a încasat de la Carateev Alla taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 2 245,34 (două mii două sute patruzeci și cinci) lei 34 bani.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 10 iunie 2022, Carateev Alla reprezentată de avocatul Janu Anatolie, la 25 iulie 2022, a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Totodată, a solicitat și repunerea apelului în termenul de atac.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2022 s-a respins cererea depusă Carateev Alla reprezentată de avocatul Janu Anatolie privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 13 octombrie 2022, Carateev Alla reprezentată de avocatul Janu Anatolie a declarat recurs solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2022 și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea considerând-o neîntemeiată, concluziile instanței fiind arbitrare.

La 18 iulie 2021 a părăsit teritoriul Republicii Moldova, iar la 15 iulie 2021 reclamantul a înaintat acțiunea în judecată. În timpul examinării dosarului nu se afla în țară.

Dispozitivul hotărârii i-a fost trimis la 25 iunie 2022 prin intermediul poștei electronice. Însă, ea nu utilizează mijloacele electronice de comunicare și nu verifică zilnic poșta electronică.

La 23 iulie 2022, a revenit în țară și imediat a contestat hotărârea instanței de fond, altă posibilitate de a contesta hotărârea nu a avut, iar circumstanțele invocate denotă că a fost în imposibilitate de a declara apel în termen.

Astfel, în temeiul art. 116 Cod de procedură civilă, recurentul consideră că poate fi repus în termenul de declarare a apelului.

Concluzia instanței de apel precum că nu există temei de repunere în termen a cererii de apel, este eronată, iar prin restituirea apelului s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO.

Cu referire la termenul de depunere a recursului:

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a declarat recurs la 13 octombrie 2022, fiind depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Conform art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe

baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că Judecătoria Bălți, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la 10 iunie 2022.

Potrivit scrisorii de comunicare de la fila dosarului 150, la 24 iunie 2022, instanța de fond a expediat pârâtei Carateev Alla, copia dispozitivului hotărârii prin intermediul poștei electronice alena.karateev@bk.ru.

La 25 iulie 2022, Carateev Alla declară apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 10 iunie 2022, solicitând repunerea în termen.

Instanța de apel a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul, ca fiind tardiv, considerând că motivul invocat de Carateev Alla nu îndeplinește cerințele art. 362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă.

Colegiul constată că instanța de apel corect a respins cererea privind repunerea în termen a apelului.

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În recurs recurentul a susținut că instanța de fond i-a expediat dispozitivul hotărârii judecătorești la 24 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, accesând poșta la 25 iulie 2022, a aflat despre hotărârea instanței.

Conform art.362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În temeiul art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

În conformitate cu art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

La caz, instanța de fond a comunicat pârâtei copia dispozitivului la adresa conținută în dosar.

Deci, odată ce instanța a expediat copia dispozitivului hotărârii la o adresă corectă, iar motivul invocat precum că nu s-a aflat în țară până la data de 23 iulie 2022, nu este temei legal de repunere în termen a apelului și nu este o împrejurare mai presus de voința părții care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

Or, recurenta chiar dacă nu s-a aflat în țară a cunoscut despre soluția instanței de fond de la data de 25 iunie 2022, având la dispoziție încă 17 zile pentru depunerea apelului, însă a manifestat o lipsă de diligență.

Astfel, în speță, nu sunt aplicabile prevederile art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

Cererea de apel fiind formulată, peste termenul procedural stipulat de art.362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, corect a reținut instanța de apel că motivele indicate de apelant nu sunt de natură de a repune în termenul de declarare a apelului, iar soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, tine de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

În cauza Balan împotriva Republicii Moldova din 01 martie 2022, Curtea Europeană a constatat că a existat o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție deoarece, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia contestată, prin care fusese admis un apel depus tardiv.

De asemenea, în cauza Muhina v. Republica Moldova nr. 342/09 din 03 septembrie 2019 Curtea a constatat că se consideră încălcare a articolului 6 § 1, atunci când instanțele naționale au examinat un apel tardiv, fără să motiveze prelungirea termenului de depunere a recursului.

Respectiv, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimei la un proces echitabil.

În cazul în care restricția este compatibilă cu principiile stabilite, nu rezultă nicio încălcare a art. 6 § 1.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Carateev Alla, reprezentată de avocatul Janu Anatolie și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2022.

În conformitate cu art. 427 lit. (a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Carateev Alla, reprezentată de avocatul Janu Anatolie.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2022, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Carateev Grigorii către Carateev Alla privind desfacerea căsătoriei, recunoașterea dreptului de proprietate și partajarea averii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat